

Hasznos tudnivalók

Motorvákuumnál védőszemüveget szoktak használni, vizsugárvákuumnál pedig sokan semmiféle különleges óvatossági rendszabályt nem tartanak be. A motor kb. egy milliméter, a vízszugárszivattyú 20 milliméter vakuomot tud előállítani. A külső légnyomás és az ideális vákuum között a nyomásdifferencia 760 mm, motorvákuumnál 759 mm, vizsugárvákuumnál pedig 740 mm. A háromféle vákuum között tehát százalékosan kicsi a differencia, másszóval praktikusán egyformán veszélyes, szemüveg használata tehát egyformán indokolt. A motorvákuumnak csak fizikokémiai jelentősége van.

*

Centrifugálás. Tegyük fel, hogy vízben finom eloszlásban egy 0.99 fajsúlyú anyag van diszpergálva. Centrifugálással a gyorsulást a nehézségi erő százszorosára növeljük meg. Ekkor a víz fajsúlya 100, az anyagé 99 lesz. Centrifugáláskor a fajsúlydifferencia egy lesz, tehát az anyag oly sebesen fog a víz felszínére jönni, mint a vízbe buborékoltatott gázszemecskék.

*

Virágillatkiponás. Nagy specifikus felületű zsír vagy olajfeleséget egy zárt rendszerben virágszirmokkal hozzuk össze. E rendszer egy exszikátorhoz hasonlít, hol az elvonóanyag a zsír, amitől szárítani kell az illóolaj. A szárítási idő egy-két nap. A szirmokat húszszor is ki kell cserélni. A zsírból alkohollal kivonjuk az illóolajat, ezt kihűtjük, amikor is a kevés oldott zsír kiválik, majd az oldatot vákuumban bepároljuk. A visszamaradt anyag az illóolaj.

KÖNYV ÉS LAPSZEMLE

FIZIKAI-KÉMIA I. és II. kötet. Gróh Gyula közreműködésével Erdey-Gruz Tibor, Náray-Szabó István és Schay Géza közösen írt munkája régóta várt könyve a magyar tudományos szakirodalomnak, melyről most — megjelenése után — szinte nehezen tudjuk elképzelni, hogy eddig nélkülözni lehetett. Olyan összefoglalás ez a kémia tudományának mai állásáról, melyet — bár messze túlnő a tankönyv keretein — a szigorlataira készülő vegyészhallgató és a részletproblémákban elme-